

Nezaměnitelná vrcholová partie Ještědu

Po terasách a skalách Ještědu

Text a foto: Jan Vítek

Ke zdaleka nápadným a nezaměnitelným dominantám severočeské krajiny patří „špičatá“ hora Ještěd. Nad Libereckou kotlinou se zvedá do nadmořské výšky 1012 m a navýšena je ještě téměř stometrovou víceúčelovou věží, sloužící jako televizním vysílač, hotel, restaurace a rozhledna. Vrcholová partie Ještědu je dobře dostupná, a to nejen díky hojně využívané kabinkové lanovce z Liberce-Horního Hanychova; vine se tam i horská silnice a několik značených tras. Není proto divu, že jde o jedno z nejnavštěvovanějších míst v nejsevernější části naší vlasti.

Patří k divům Česka

Unikátní věž, stojící na Ještědu od počátku 70. let minulého století, zaujme nejen skvostnou polohou, ale i neobvyklým tvarem, označovaným jako rotační hyperboloid. Tato dominanta je považována za dílo vskutku mimořádné a jejímu autorovi, architektu Karlu Hubáč-

kovi, se za ní dostalo řady ocenění, včetně prestižní Ceny Augusta Perreta, udělované Mezinárodní unií architektů. Širší veřejností byla věž na Ještědu na přelomu tisíciletí zvolena nejvýznamnější českou stavbou 20. století a na předním (konkrétně druhém) místě se umístila i v anketě Sedm divů Česka.

Samostatný horský celek

Jistě není přehnané tvrzení, že za jasných obzorů lze z vrcholku Ještědu přehlédnout celou severní polovinu Čech. Při takřka leteckém výhledu si nejjeden z návštěvníků možná položí otázku, do kterého pohoří vlastně tato nápadná a jako by v krajině izolovaná hora vlastně

náleží. S jejím zařazením byl kdysi skutečně tak trochu problém. Někdy byl Ještěd považován za součást nedalekých Jizerských hor, jindy byl zase díky celkem plynulé návaznosti zařazován do Lužických hor. Vše vyřešilo až oficiální geomorfologické členění ČR, podle kterého je Ještěd nejvyšším vrcholkem samostatného horopisného celku zvaného Ještědsko-kozákovský hřbet.

Na území přírodního parku

Hlavním lákadlem na Ještědu jistě vždy zůstane vrcholová partie, ale za bližší poznání stojí i řada dalších, zejména přírodních zajímavostí. Některé z nich byly vyhlášeny za chráněná území a od roku 1995 jsou též součástí přírodního parku Ještěd. Pro návštěvu zdejších botanicky nebo lesnický nejhodnotnějších partií, například národní přírodní rezervace Karlovské bučiny mezi Karlovem a Kryštofovým Údolím nebo přírodní rezervace Dlouhá hora nad Jitřavským sedlem, je nepochybně nejhodnotnější jarní,

Od skály Krejčík se otevírá pohled směrem ke Krkonoším

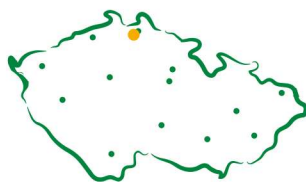
případně letní období. Mnohé další zajímavosti, včetně rozličných skalních útvarů a dalších „kamenných hříček“, zase více vyniknou v bezlistém období, tedy na podzim nebo v zimě, pokud pěší vycházku neomezí vydatnější sněhová nadílka.

Dílo mrazu a ledu

Vrcholová část a přilehlé svahy Ještědu jsou součástí poměrně rozlehlé (121 ha) přírodní památky Terasy Ještědu. Tyto partie tvoří velice tvrdá, a proto i odolná hornina křemenec (neboli kvarcit), což se ostatně odráží i ve „špičatém“ tvaru celé hory. Pro vzhled zdejšího terénu jsou typické stupňovité – terasovité – svahy s četnými skalními útvary, vesměs vzniklými dlouhodobými procesy mrazového zvětvávání. To bylo nejvydatnější během ledových dob ve starších čtvrtohorách, kdy až na úpatí Ještědu zasahoval severský ledovec.

Krejčík a Dítě z Marsu

Díky značné tvrdosti a rozpukavosti se mnohá křemencová skaliska vyznačují bizarním tvarem, a není proto divu, že odedávna dráždila lidskou fantazii a jsou opředena řadou pověstí. Platí to i pro skalnatý vrcholek Ještědu, kde poblíž horní stanice lanovky vystupuje nepřehlédnutelný útvar

„Letecký“ pohled z Ještědu přes Vířivé kameny na Liberec a Jizerské hory